

Forhold bør sætte os, og hvorvidt vi kunne tænke paa at naae det. Det forekommer mig imidlertid, at han, hvis han vilde tænke den af ham antydede Tanke til Ende, maatte ende med, at vi maatte opgive al mulig Tanke om Selvforsvar, hvoraf saa den næste Conclusion vilde være, at vi burde opgive det hele Militærvæsen og anvende de Penge, som dertil skulle medgaae, til mere productivt Brug. Men det maa jo dog paa den anden Side være indlysende for enhver, at en saadan Beslutning kun vilde være et Skridt, som en Nation kunde foretage Dagen før dens Undergang. I det Dieblik en Nation, vilde opgive den Fordring at kunne forsvare sig selv, hvor vanskeligt dette end til enhver Tid vil falde de smaa Stater, og hvor vanskeligt det for nærværende Tid endog vil falde de store, i det Dieblik vilde den foretage et Skridt henimod den visse Undergang og et Skridt henimod, hvad der saa vilde ramme den med Rette. Jo mere haardt og bittert ydmygende det maa være for os ikke at kunne hde nogen Beskyttelse til vore frastilte danske Brødre ligeoverfor den Medfart, der nu lige for vore Dine vederfares dem, i desto høiere Grad synes det mig, at det for enhver dansk Mand maa stille sig som den vigtigste af alle mulige Opgaver, at vi gjøre Alt, hvad der staaer i vor Magt, for at sætte os istand — jeg vil ikke tale om til i et gunstigt Dieblik at kunne medvirke til den Oprensning, hvorpaa det forekommer mig, at baade Slesvigerne og det danske Folk have et saa stort Krav, at de ikke kunne opgive Tanken om, at den engang vil komme, — men i alt Fald til at værne os selv mod at hjemfalde til lignende Elendighed. Det var derfor den Udtalelse, hvormed jeg begyndte, da denne Sag her var til 1ste Behandling, og det er den, hvormed jeg derfor ogsaa nu skal slutte, at af Alt, hvad der er foregaaet i de seneste bittere Aar, er dette det lyseste Punkt for mig, at det danske Folk trods Alt, hvad der er skeet, ved Kjendsgjerninger lægger den Villie for Dagen: med yderste Anstrengelse og med Opoffrelse af store personlige og finansielle Offre at ville gjøre Alt for at kunne deeltage — thi Andet vil det aldrig blive — i de alvorlige Forviklinger, som maaffee ville komme til at afgjøre den danske Stats De-

staen, men som paa den anden Side ogsaa kunne aabne Udsigt til, at vi, under en Gjenfødselse af Retstilstanden i Europa, kunne komme til at indtage en bedre Stilling end den, vi nu indtage. Derfor erklærede jeg ved første Behandling, at dette for mig i den Grad var det Overveiende, at jeg vilde kunne have taget Lovforslaget, som det forelaa. Jeg har med god Samvittighed stemt for de Endringsforslag, der her ere blevne vedtagne, fordi jeg anseer dem for Forbedringer, og fordi det er min Overbeviisning, at de ikke ville berede Lovforslaget nogen videre Vanskelighed, men det har glædet mig paa Grund af Sagens store Vigtighed, at Landstinget dog i det Hele har indtaget en saa besteden, men efter min Mening forstandig og hæderlig Stilling til Lovforslaget, som det har indtaget, og det er med det Haab, at dette Lovforslag snart maa faae Lovskraft, og at det da med al Kraft maa blive ført ind i Livet, og at navnlig alle de Bestemmelser deri, som tilsigte en større Kampdygtighed for Armeen og en større Kæthed ved at kalde den under Vaaben, med Kraft maae blive gennemførte, at jeg nu paany erklærer at ville stemme for Lovforslaget.

Melchior: Det er kun nogle faa Bemærkninger, som jeg finder mig foranlediget til at gjøre i Anledning af den sidste Udtalelse, at der ikke kunde være nogen anden Grund til at beholde Stillingsvæsenet end den, at man ikke kunde vaabengve alt Mandskab. Det forekommer mig netop, at man kun kan søge Forklaringen af, at et saadant Lovforslag som dette har kunnet gaae igjennem i begge Thing, i de haarde og bittere Ydmygelses, som Landet har lidt, thi jeg vilde ellers ikke troe, at det vilde være muligt, at man i vort Land kunde gennemføre et Lovforslag, i hvilket man ikke alene har opstillet den almindelige Værnepligt, som vi jo have haft før dette Lovforslags Fremkomst, men hvori man har opgivet Stillingsvæsenet i det Hele. Den almindelige Værnepligt kan i mange Forhold virke saa overordentligt ulige, at den Lighed, som man vil skabe ved dette Lovforslag, paa ingen Maade vil komme tilstede. Man vil først faae at see, hvad dette har at betyde, naar man skal til at